

Saue laululastel oli pidupäev

Möödunud nädalavahetusel toimus Saue Gümnaasiumi aulas järjekordne laulukonkurs "Saue laululaps 2004". Juba üheksandat korda toimuvast lauluvõistlusest võttis osa 63 noort lauljat, kes jagunesid kuu- de vanusegruppi. Arvestus käis iga vanusegrupi tüdrukute ja poiste kohta eraldi. Kõik konkursil osalejad väärtsid kiitust, kuid žürii pidi tegema raske otsuse ja valima igast vanuserühmast ainult kolm kõige paremat. Sel aastal hindas noorte vokalistide oskusi kolmeliikmeline žürii – Kaie Tanner kooriühingust, Ita-Riina Pedanik Viimsi Huvikeskusest ja laulja ning koorijuht Jorma Sarv. Žürii liikme Kaie Tanneri sõnul oli osalejate tase suhteliselt ühtlane ja välja- paistvalt palju oli laulvaid poisse, kelle lauluoskus tüdrukutele sugu- gi alla ei jäänud.

Pühapäeval toimunud lõpp- kontserdile pääsesid seega pari- mad, kuid suur sõelumine toimus 12. märtsil toimunud eelvoorus. Nooremates vanuserühmades oli rohkem osalejaid ja nii tuli ühe- le auhinnalisele kohale mitu võrd- väärset lauljat. Vanemates vanu- segruppides oli võistlejaid vähem, kuid iga esineja oli juba arvesta- tav noor laulja, kellel oma esine- misstiil ja repertuaar. 14. märtsil toimunud lõppkontserdil esine- sidki kõik auhinnalistele kohtade- le tulnud lauljad. Esinejate hulgas olid ka kaks kaheaastast eripree- mia saanud laululast.

Mitmeid lauljaid saatis G. Otsa Muusikakooli bänd, mis esinemi- se eriti nauditavaks muutis. Lõpp- kontserti juhtis noor andekas laulja Marii Väljataga, kelle esi- nemine andis kontserdile meel- diva lõppakordi. Pärast eeskava lõppu toimus ühine tordisöömi- ne, millest võtsid osa nii väikesed kui ka suured. Lauluvõistluse kor- raldajad Saue huvikeskus ja nais-

Lauluvõistluse "Saue laululaps 2004" kontserdi lõppedes tehti kõikidest osavõtjatest tradit- siooniline ühispilet.

selts tänavad kõiki esinejaid ja õpetajaid ning ürituse toetajat AS Sami. Paljude noorte lauljatega loodame kohtuda järgmisel aastal, arvult juba 10. laulukonkursil "Saue laululaps 2005".

Järgnevalt auhinnalistele kohtade- le tulnud lauljate nimed vanuse- gruppide järgi.

3-4 aastased tüdrukud: **I Helena Järvelaid - õp. Reet Jürgens; II Adele Vainumets - õp. Kerli Kiisa, III Brita-Liis Oruste - õp. Reet Jürgens, eripreemia Maria Kristina Eerme - õp. Mari Eerme.**

3-4 aastased poisid: **I Kaur Erik Pääsuke, II Jaan Vanaaseme, III Kert Lehe - õp. Elviira Alamaa.**

5-6 aastased tüdrukud: **I Hanna Vaiklo - õp. Reet Jürgens, II Laura Kell - õp. Reet Jürgens, III Martina Eerme - õp. Mari Eerme, III Angela Siimon - õp.**

Reet Jürgens.

5-6 aastased poisid: **I Georg Maaten - õp. Reet Jürgens; II Robert Ladva, III Karl-Ent Pääsuke, III Edi Krims - õp. Elviira Alamaa.**

7-9 aastased tüdrukud: **I Kai- a-Triin Pääsuke - õp. Ulvi Kanter, II Joanna-Stina Talivere - õp. Reet Jürgens, III Grete Marie Sepp - õp. Grete Põldma.**

7-9 aastased poisid: **I Julius Maaten, II Joonas Praks, III Ranon Kriisa, III Martin Vist - õp. Elviira Alamaa.**

10-12 aastased tüdrukud: **I Carol Männamets - õp. Sirje Ojavee, II Linda Kanter, III Carmen Männamets - õp. Ulvi Kanter.**

10-12 aastased poisid: **I Märt Mägi, II Oliver Povel-Puusepp, III Robin Metsva - õp. Elviira Alamaa.**

13-15 aastased tüdrukud: **I Carolina Laos, II Marit Väin, III Anu Einberg - õp. Ulvi Kanter.**

13-15 aastase poisid: **I Margus Joa, II Valter Vallimaa, III Fred Tohver - õp. Elviira Alamaa.**
16-18 aastased: **I Jaanika Rus**

Sirje Luberg
Saue Huvikeskus

2aastane Kaur Erik Pääsuke oli kuni 4aastaste poiste hul- gas vaieldamatult parim.

*Ilusat kevade algust, head kaaslinlased!
28. märtsil on üleminek suveajale!*

Toimetaja veerg

Olgem sauelased

Saue linn ei ole korraldanud sarnaselt pealinna jõulist kampaaniat, et kõik meie linnas elavad inimesed registreeriks ennast ka Saue elanike registrisse. Elukoha registreerimise tähtsust tahan aga rõhutada küll, sest paljudki johtub sellest Saue elanike heaolu. Täna lehes anname ülevaate sotsiaaltoetustest, mida Saue linn pakub oma elanikele. Linna eelarvest kulub selleks enam kui 500 tuhat krooni aastas. Ühistranspordis doteerib Saue linn bussiliini nr 190 ligi 660 tuhande krooniga aastas. Linn toetab mõistagi sporti, huvitegevust ja kultuuriüritusi. Sellel aastal on investeringuteks kavandatud 21 mln krooni. Hädapäraste asjade lahendamiseks on seda raha aga ikka vähe. Lisaks on riik oma eelarvemuudatustega jätnud Saue linna nagu ka mitmed teised omavalitsused ilma suurest portsust rahast. Saue jääb saamata ca 2 mln krooni.

Kohaliku omavalitsuse rahakott täitub peamiselt elanike tulumaksust. Seepärast on iga kodaniku panus sellesse oluline. Kui te tegelikult elate Saue, kuid teie elukoht on registreeritud mõnes teises omavalitsuses, siis Saue linn jääb teie tulumaksu osast ilma. Saue linn pakub konkurentsivõimelist elukeskkonda ja arvestatavaid soodustusi. Täna on Saue elanike registrisse kantud 5360 elanikku, kuid linnavalitsuse kaemuslikul hinnangul elab meie linnas vähemasti paarsada inimest, kes võiks Saue linna ametlikult oma elukohaks registreerida. Igal juhul tooks see linnakassasse mitu miljonit lisakrooni aastas. Kuhu täiendavat raha kulutada? Mulle kargab esimesena pähe, et teederemonti või -ehituse. Samas on lisa-laekumiste kulutamiseks oma kindlad reeglid ja seda teeb volikogu läbi lisaelarve.

Paar praktilist soovitusi neile, kes elavad Saue, kuid tahavad ametlikult ka sauelas-tek hakata. Saue Linnavalitsuse registritöötaja võtab vastu igal esmaspäeval ja neljapäeval kogu tööpäeva jooksul. Võtke kaasa isikut tõendav dokument. Kes on korteri ostanud, sellel läheb vaja ostu-müügi lepingut. Majaomanikud peaksid kaasa võtma omandit tõestava dokumendi. Üürnikud saavad registrisse, kui tulevad koos üüripinna omanikuga, kes annab kohapeal kirjaliku nõusoleku. Kui omanik seda nõusolekut mingil põhjusel anda ei soovi, siis sundida teda ei saa ja kahetsusväärselt jääb asi pooleli. Samas saavad arukad üüripinna omanikud aru, et nende huve kaitseb üürileping, kuid üürnike tulumaksu laekumine Saue linna eelarvesse parandab nii nende kui ka üürnike elutingimused tulevikus. Igal juhul areneb linn edasi. Tekkimas on näiteks uus elurajoon Kadaka piirkonna nime all, mille üldplaneeringu avaliku väljapaneku järgne arutelu toimub 29. märtsil kell 18.00 koolimajas. Keda asi huvitab, olete teretulnud mõttevahetusest osa saama.

Juhan Hindov

Saue linnaepea külastas Haiba Lastekodu

Neljapäeval, 5. märtsil külastas Saue linnaepea Jaan Moks Haiba Lastekodu, et tänada südamest sealseid noori näitlejaid toreda etenduse eest Saue Kristlikus Vabakirikus. Linnaepea andis lastekodu juhatajale Sigrid Petoferile üle ka etenduse ajal Saue elanike poolt annetatud 1035 krooni.

Meenutame, et 21. veebruaril etendus Merle Karusoo lavalugu Eestisse sündinud, mille Haiba Lastekodu kasvandikud rääkisid oma elust ilma vanemate hoolitsuseta ehk siis elust lastekodus. Haibas elab ka Saue pärit Silver, kelle käekäigu vastu linnaepea ikka ja alati on huvi tundnud.

Lavastuses kaasa löönud noortest näitlejatest Reelikast, Jürist, Reigost, Kadist ja Annelist kohtusid linnaepea, lastekaitse ja noorsootöö spetsialist Anneli Ritsing, Saue linnavalitsuse liige Juhan Hindov ja TPÜ sotsiaaltöö tudeng Mari-Liis Velsberg külaskäigu ajal vaid Saue pärit Reelikaga. Saue linnatöötajad vaa-

Saue linnaepea Jaan Moks ja Haiba Lastekodu direktor Sigrid Petofer sauelaste annetatud raha üleandmisel Haibas.

tasid laste elamist ja lastekodu juhataja rääkis lastekodu igapäevaelust.

Saue Sõna

LC Saue heategevusprojekt Saue Perearstikeskuse abistamiseks

Ülemaailmse Lions-liikumise üks tegevusvormidest on tegelemine heategevusega. Heategevuslike projektide eesmärgiks on koguda annetusi, et aidata puudustkannatavaid ühiskonna liikmeid, invaliide ja lapsi. Samuti soovitakse juhtida ühiskonna liikmete tähelepanu elu kitsaskohtadele ja probleemidele. Suurematest ettevõtmistest võib nimetada Maarja küla projekti Põlvamaal, kus rajatakse kodu Eesti intellektipuudega noortele ja luuakse neile võimalus teha jõukohast tööd.

Ka Lions Club (LC) Saue on tegele- nud pidevalt erinevate projektide loomis- sel ja aktiivselt osalenud nende elluviimisel. Käesoleva, 2004. aasta heategevusprojekti- ks valis LC Saue üksmeelselt Saue Perearstikeskuse abistamise spetsiaalse inventari hankimisel. Eesmärgiks oli leida selline heategevusproj- ekt, mille teostamisest oleks abi kõigil Saue linna elanikel. Saue perearstikeskusega on otseselt või kaudselt seotud enamik Saue elanikke, alates lastest kuni pensionärideni. Kaasaaegsed diagnostikaseadmed ning korralik inventar parandab oluliselt osutatava arstiabi kvaliteeti.

Kutsume üles kõiki Saue inimesi liituma ülalnimetatud LC Saue heategevusprojekti-

ga ja andma oma panuse Saue perearstikeskuse kaasajastamiseks. Annetuste kogumiseks on Saue kaubakeskuse paigaldatud Lions-sümboolikaga kogumiskast. Iga väiksema rahaline annetus on teretulnud!

Kõiki annetajaid ette tänades LC Saue juhatus

LC Saue juhatus liikmed Ants Torim (vasakult), klubi president Aado Liblikmann ja Harry Pajundi kogumiskasti juures oma annetust tegemas.

Käes on tulude deklareerimise aeg

Aasta algusest töötavad Maksu- ja Tolliamet ühisametina ja seniste kohalike maksuameti- te baasil moodustati neli Maksu- ja Tollia- meti piirkondlikku maksukeskust - Põhja, Lõuna, Ida ning Lääne maksukeskused. Maksu- maks- jaid teenindavad maksukeskuste teenindus- bürood, mis asuvad kõik endiste Maksuameti kohalike asutuste ruumides.

Maksuamaksjatele tähendab aga aasta al-

gus endiselt, et tarvis on deklareerida elmi- se, 2003. aasta tulud. **Põhja maksukeskuse füüsiliste isikute teenindusosakonnaga on asi korraldatud nii, et Saue Linnavalitsuses toimub Maksuameti esindaja viimane vastu- võtt 30. märtsil** kella 9 - 16.30 ja sauelased saa- vad oma tulud maksuametniku abiga esitada e- deklaratsioonina läbi interneti või paberkan- djal.

Saue Sõna

Linnavalitsus võttis vastu detailplaneeringu, otsustas sotsiaalküsimusi ning arutas läbi volikogu eelnõud

Linnavalitsuse 10. istung toimus 03. märtsil 2004 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 63.**

2. Tammetõru tn 39 detailplaneeringu vastu võtt ja avalikustamine.

Detailplaneeringu avalik tutvustamine toimub Saue Linnavalitsuse ruumes alates 15. märtsist kuni 29. märtsini 2004.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 64.**

3. Tule tn 11 ehitusloa väljastamine.

Ehitusloa väljastati AS Toode le administratiivhoone rekonstrueerimiseks.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 65.**

4. Kiviloo tn 42 ehitusloa väljastamine.

Ehitusloa väljastati üksikelamu püstitamiseks.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 66.**

5. Ehitisele Tõkke tn 24 kasutusloa väljastamine.

Kasutusloa väljastati üksikelamule.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 67.**

6. Ehitisele Maastiku tn 17 kasutusloa väljastamine.

Kasutusloa väljastati üksikelamule.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 68.**

7. Saue Linnavaarameti 2003. a majandusaasta aruande kinnitamine.

Otsustati lõpetada esimene lugemine ja suunata eelnõu teisele lugemisele.

8. Varade arvelevõtmine.

Võeti arvele Saue linna bilanssi 1/14 mõttelisest munitsipaalühisomandist Magdaleena tn 4 peahoone (Harjumaa polikliinik), kõrvalhoone ja kuur.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 69.**

9. Sünnitoetuste maksmine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 70.**

10. Sotsiaaltoetuse maksmine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 71.**

11.-13. Hooldaja määramine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 72, 73, 74.**

14. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue

Koolihaldusametuse põhimääruse muutmise” läbiarutamine.

Otsustati lõpetada esimene lugemine ja suunata eelnõu teisele lugemisele.

15. Saue Linnavolikogu otsuse eelnõu „Saue Linnavolikogu 22.05.2003. a otsuse nr

62 „Saue linna ametiasutuste struktuuri ümberkorraldamine, koosseisude ja ametnike ametikohtade nimetuste kinnitamine” muutmise” läbiarutamine.

Otsustati nõustuda eelnõuga ja suunata see volikogusse.

16. Info.

16.1 Info haridus-, kultuuri- ja spordivaldkonna ning sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna tegevuse kohta (kirjalikult protokollis juures).

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavalitsus võttis arvele sihtotstarbeliselt laekunud summad, eraldas reservfondist raha, arutas sotsiaalküsimusi, kinnitas Saue Linnavaarameti 2003. a majandusaasta aruande

Linnavalitsuse 11. istung toimus 10. märtsil ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 75.**

2. Ettepanek rajatise teenindamiseks vajaliku maa määramiseks.

Vabariigi Valitsuse 30.06.1998. a määrusega nr 144 “Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramise korra” alusel oli koostatud Saue linna kuuluvale biopuhastile (Sauepargi tn 7) teenindusmaa määramise ettepanek. Võeti vastu vastav protokolliline otsus ning teenindusmaa määramise ettepanek saadeti kooskõlastuste ringile.

3. Sihtotstarbeliselt linna eelarvesse laekunud summade arvelevõtmine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 76.**

4. Reservfondist raha eraldamine.

Reservfondist eraldati:

* 18 644 krooni avaliku arvamuse uuringu korraldamise kulude katteks;

* 58 360 krooni ametniku teenistusest vabastamise kulude katteks.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 77.**

5. Sotsiaaltoetuste maksmine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 78.**

6. Hooldaja määramine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 79.**

7. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue Koolihaldusametuse põhimääruse muutmise” I peatüki täiendamise II lugemine.

Otsustati suunata eelnõu volikogusse.

8. Saue Linnavaarameti 2003. aasta majandusaasta aruande kinnitamine II lugemine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 80.**

9. Ühisprojektide kaasfinantseerimise taotlemise ja määramise kord.

Otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele.

10. Ühinguotele raha eraldamine.

Toetust eraldati:

* MTÜ-le Saue Folk 6 500 krooni lasterühma osavõtuks rahvusvahelisest festivalist Soomes ja

rahvariiete komplekti soetamiseks;

* Saue Haridusseltsile Vitalis 6000 krooni projekti „Kodupargi pesakastid” läbiviimiseks;

* Noorteühenduse ELO Saue klubile 14 800 krooni osavõtuks organisatsiooni aastaplaanis olevatest koolitustest, laagritest ja võistlustest;

* Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukojale 1700 krooni Saue linna inimeste osavõtuks ühingu üritustest;

* Taimetoitlaste ühingule Vegetaris 2000 krooni tervise edendamist propageerivate loengute läbiviimiseks;

* Üliõpilasorganisatsioonile AIESEC 800 krooni Kaisa Kase osavõtukulude katteks seminarist Läti;

* MTÜ-le Harjumaa Noorte Puhkpilliorkester 1000 krooni Holger Marjamaa osavõtukulude katteks noorte pianistide konkursist Jormalas;

* Tallinna Muusikakeskooli kammerkoolile toetust 1000 krooni Mairo Marjamaa osavõtukulude katteks kontsert-õppereisist Prantsusmaale ja Hispaaniasse.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 75.**

11. Info

11.1 Fitek OÜ taotlus

Otsustati võtta info teadmiseks ja tegeleda avaldusega edasi.

11.2 Kiige remondi hinnapakumine.

Otsustati võtta veel teisi hinnapakumisi, aga kiik tuleb ära remontida.

11.3 Maa munitsipaalomandisse taotlemise eelnõudest.

Otsustati: juristidel koos maakorralduse peaspetsialistiga taotlused ja toimikud üle vaadata ja vajadusel esitada volikogu otsuse eelnõud volikogu aprillikuu istungile.

11.4 Linna sümbollikaga suveniiride tellimine, vajadus ja jaotamise kord

11.5 Linnavalitsuse ja haridusametuste juhtide läbirääkimiste protokoll 2004. a palkade küsimuses.

Läbirääkimistel lepitati kokku, et haridusametuste juhtide palkade arvestamise aluseks võetakse vanemõpetaja ametijärgu palga alammäär ja koefitsiendid on ametuste juhtidel alljärgnevad:

* gümnaasiumi direktor 1,7

* lasteaja juhataja 1,6

* huvikooli direktor 1,4

Linnavalitsusele tehti ettepanek võtta koefitsiendid ja vanemõpetaja ametijärgu palga alammäär aluseks 2004. aastaks palgakokkulepete sõlmimisel.

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

See järeldus, et inimintelligents ei ole võimeline saavutama absoluutset teadmist, on juba võimust võtnud paar viimast sajandit. Iga uus ontoloogiline teooria, mis on tuletatud eelmistest läbikukkunud hüpoteesidest, on juhtinud meid uut tüüpi skeptitsismi juurde. Kõik see viitab teadmiste relatiivsusele. See on üks ainsaid järeldusi, milleni on jõunud peaaegu et iga filosoof mis tahes koolkonnast. Seega pole meie ülesanne mitte haarata kõike, mis meie ette visatakse, sest tervet basseinitäit vett ei suudaks ükski inimene ükski ära juua. Meie ülesanne on püüelda kõrgema poole – teadmiste ja tolerantsuse, teadmise ja mõistmise poole.

Rainer Šternfeld

Riik toetab võõrvõimu poolt represseeritud

1. jaanuaril jõustus „Okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isikute seadus“. Eesti riik on lubanud leevendada okupatsioonivõimude poolt kannatada saanud inimeste olukorda, see kohustus on fikseeritud ka koalitsioonilepingus. See on noorema põlvkonna moraalne kohustus seista hea nende inimeste huvide eest, kes käisid läbi Siberi õudused ja pidasid vabadusvõitlust. Okupatsioonid - Suur-Saksa ja Nõukogude okupatsioon tekitasid palju Eesti inimeste tervisele ja töövõimele korvamatuid kahjustusi, mida ei ole kõike võimalik täielikult heastada. Rahvusvahelises õiguses on peale Nürnbergi sõjakohut juurdunud põhimõte, mille kohaselt lasub okupantriigil kohustus hüvitada enda poolt tekitatud kannatused. Ma rõhutan siin terminite „leevendama“ ja „hüvitama“ erinevust. Vastuvõetud seadus räägib leevendamisest ehk riigi tahtmisega pakkuda nendele inimestele leevendust läbi erinevate toetuste ja soodustuste andmise. Leevendamine ei ole hüvitamine – ka leevendust saavatel inimestel säilib õigus saada või nõuda Eestit okupeerinud riikidelt hüvitust. Usun õiglusesse – protsessid, mis on alanud okupantidelt hüvitiste kättesaamiseks, peavad lõppema edukalt.

Keda seadus puudutab?

Seaduses kasutatud represseeritud isiku mõiste on välja töötatud rahvusvahelise õiguse eeskujul ja selle norme ning põhimõtteid arvestades. Eriline roll oli siin endisel vabadusvõitlejal hr Enn Sarvel. Eelkõige põhjendusel, et see annab tulevikus võimaluse tõstatada eelpool nimetatud rahvusvahelise hüvitamise nõue, kuna okupeerivad riigid rikkusid oma käitumisega rahvusvahelise õiguse norme. Eelnõus sisalduv represseeritud isiku mõiste on maksimaalselt lai, see hõlmab kõik peamised represseerimise alused ja viisid – vangistuse, asumisele saatmise, psühhiaatriaiahaiglasse paigutamise, küüditamise, aga ka isikute kiiritamise. See mõiste on välja töötatud hõlmavuse põhimõttel – et keegi ei jääks leevendamisest kõrvale, kaotaks õiguse ühele või teisele toetusele või soodustusele. Riigi kohustus on toe-

tada kõik inimesi, kes on kannatanud repressioonide tagajärjel. Inimeste ring, kellele seadus on abiks, on senisega võrreldes laienenud, sest tegelikult oli represseeritud ju enamus meie rahvast. Siinkohal tahan aga öelda, et käesolev seadus ei puuduta vara õigusvastast võõrandamist ning selle tagajärge, kuna see küsimus on leidnud sätestamise juba maareformi ning omandireformi aluste seaduses.

Mida seadus annab?

Millised on siis need toetused ja soodustused, mida seadusega represseeritud inimestele võimaldatakse? Need hüved võib jagada laias laastus kahte gruppi: esiteks tervise parandamisega seotud, ja teiseks nõ majanduslik-kultuurilised soodustused. Teame, et paljudel represseeritud inimestel on terviseprobleemid, Siberi eba-inimlikud tingimused on jätnud korvamatud jäljed. Vanade inimeste tervisele on seaduses mõeldud, neil on seaduse kohaselt õigus hambaraviteenuse hüvitisele, sanatooriumituusikule, retseptiravimi soodustusele, eriarsti visiitdatus hüvitamisele ja meditsiinilistele abivahenditele. Kõige rohkem ongi raha eraldatud just nende meditsiiniliste abi liikidele. Ent seadus annab ka terve rea kultuurilisi toetusi, nagu näiteks õigus tasuta külastada nii üleriigilist kui ka koolinoorte tantsu- ja laulupidu ning riigimuseumi. Majanduslike toetustest väärib siinkohal äramärkimist riigilõivu- vabastus represseeritud inimesele tema kinnisasja puudutavate toimingute eest; kohalikel omavalitsustel on edaspidi õigus vabastada inimene maamaksust ja alates 2005. aastast saab represseeritud inimene sõita siseriiklikel liinidel poole hinnaga.

Mida hüvitatakse – kuidas toimida?

See kõik on reguleeritud hiljuti vastu võetud sotsiaalministri määrusega, millele järgnevalt viitangi. Visiiditasa, retseptiravimite ja hambaraviteenuste hüvitise määr kokku ühe kalendriaasta kohta on kuni 450 krooni; meditsiiniliste abivahendite hüvitise määr on kuni 200 krooni ja taastusravi tuusiku hüvitise määr

kuni 500 krooni aastas. Kui soovid ettenähtud hüvitisi kasutada, toimi nii:

- esita Sotsiaalkindlustusametile represseeritu tunnistuse (see on kõige aluseks) taotlus ning lisa sellele dokumendid, mis tõendavad Sinu represseerimist;
- **visiiditasa** tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:
 1. eriarstiabi osutaja nimi, aadress ja registri- või isikukood; tervishoiuteenust osutanud arsti või hambaarsti ees- ja perekonnanimi ning registreerimistõendi number, kelle vastuvõtule pääsemiseks visiitdatus maksti;
 2. isiku, kellele tervishoiuteenust osutati, ees- ja perekonnanimi;
 3. visiitdatusuna makstud summa;
 4. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
- **meditsiinilise abivahendi** eest tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:
 1. meditsiinilise abivahendi müüja nimi, aadress ja registrikood;
 2. isiku, kelle tarbeks abivahend väljastati, ees- ja perekonnanimi;
 3. meditsiinilise abivahendi nimetus, hind, tasutud summa;
 4. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
- **retseptiravimi** eest tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:
 1. apteegi nimi, aadress ja registrikood;
 2. isiku, kellele retsept väljastati, ees- ja perekonnanimi;
 3. ravimi nimetus, hind, tasutud summa;
 4. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
- **hambaraviteenuse** eest tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:
 1. hambaraviteenuse osutaja nimi, aadress ja registri- või isikukood;
 2. hambaraviteenust osutanud hambaarsti ees- ja perekonnanimi ning registreerimistõendi number;

3. isiku, kellele hambaraviteenust osutati, ees- ja perekonnanimi;
 4. hambaraviteenuse nimetus, hind, tasutud summa;
 5. hambaraviteenuse osutamise kuupäev;
 6. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
- **taastusravi omaosaluse** tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:
 1. taastusraviteenuse osutaja nimi, aadress, registrikood;
 2. isiku, kellele taastusraviteenust osutati, ees- ja perekonnanimi;
 3. tasutud omaosalus;
 4. taastusravil viibimise periood;
 5. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
 - esita kuludokumendid koos oma avaldusega Sotsiaalkindlustusametile hüvitamiseks. Sotsiaalkindlustusamet kannab hüvitise represseeritu pangakontole või maksab välja posti vahendusel kalendriaasta 1. augustiks eeldusel, et nõutavad dokumendid on Sotsiaalkindlustusametile esitatud hiljemalt 15. juunil või järgmise kalendriaasta 1. märtsiks, kui nõutavad dokumendid on esitatud hiljemalt 15. jaanuaril.

Ja veel – represseeritu tunnistus annab Sulle õiguse tasuta külastada üldlaulupidu ja üldtantsupidu ning koolinoorte laulu- ja tantsupidu, riigimuseumi ning tasuta tegeleda harrastuskalapüügiga. Oma õiguste kasutamiseks kannal alati kaasas represseeritu tunnistust ning isikultõendavat dokumenti. Alates 1. jaanuarist 2005. a on Sul õigus sõita riigisisises transpordis soodushinnaga.

Ero Liivik
Volikogu esimees

Interneti püsiühendust saab neljalt teenusepakkujalt Sael

Valdav enamik arvutiomanikest soovib kasutada internetiühendust. Võimalused selle tarbimiseks on aastatega aina paranenud ning ülevaate selgitamiseks ongi allpool olev artikkel. Sael saab internetiteenust osta järgnevatelt teenusepakkujalt: Elion, Starman, SaeNet, Vemis. Neist Vemis tegutseb ainult raadiolinkidega ning Starman korruselamutega.

Korterelamutes on valikuvõimalused suuremad, sest teenusepakkujatel on seal kasulikum tegutseda. Sealsetel elanikel on valida Elioni ADSL-tüüpi püsiühenduste, Starmani kaabelmodemiühenduse ja SaeNeti võrgu vahel. Hinnapaketid on kõige soodsamad SaeNetil. Kusjuures SaeNetiga ühinemiseks kor-

terelamus on vajalik vaid võrgukaart. Starmanil ja Elionil on peale võrgukaardi vajalikud veel modem või ruuter. Starmani ja Elioni stardipakettide ostmisel saab kasutaja edaspidiseid kulusid vähendada, sest siis saab tema võrguseade omanikuks ning rendimakseid ei lisandu.

Eraelamute piirkonnas on püsiühenduse võimalused väiksemad. Traaditelefoni omanikud on valdavalt hakanud kasutama Elioni võimalusi, kuid alternatiiviks on Vemise ja SaeNeti raadiolinkid. Elioni monopoolsuse on tinginud raadiolinkide alginvesteeringu suurus. Vemisel maksab liitumine koos vastavate seadmetega orienteeruvalt 7000 krooni. SaeNeti puhul on hind kokkuleppeline, kuid korralik wifi

seadmete komplekt maksab orienteeruvalt 5000 krooni. Ühe lahendusena on liitumine naabri(te)ga koos ning jagada wifi (raadiolinki) seadmete ostusumma omavahel, kusjuures SaeNet suudab panna kõigile koosliitujatele eraldi paketid. Seega ei pea muretsema, palju naaber oma ühendust koormab, vaid igatühele kuulub privaatne kanal. Koostöö naabrite vahel võimaldab kulusid tunduvalt vähendada ja juba ühe aastaga on võrreldes sama kiire Elioni ühendusega liitumiskulud tasa tehtud!

Tavakasutajatele, kes soovivad kasutaja internetiühendust meilinduseks, info otsimiseks, pangateenuste tarbimiseks, piisab alates 256 Kbit/s allalaadimiskiirusega ühendusest. Multimeedia,

faiilvahetuse, VPN'i ja isikliku veebiserveri kasutamiseks peaks ühenduse kiirus olema vähemalt 1 Mbit/s. SaeNeti hinnakirjas on hindadeks vastavalt 175 ja 350 krooni. Kokkuvõttes võib öelda, et Sael on osades piirkondades ühendusvõimalused head, teistes sõltuvad edusammud elanike omavahelisest koostööst ning teenusepakkujate võimalustest. Lisainfo eelpool väljatoodud teenusepakkujatest asub aadressidel: www.elion.ee, www.sauenet.ee, www.starman.ee, www.vemis.ee. Oma probleemidest ja ideedest selles valdkonnas võib kirjutada aadressil jaanus@sae.ee

Jaanus Gross
Sae Linnavalitsus
IT-spetsialist

Sae Linnavalitsuse pakub oma elanikele sotsiaaltoetusi

Kohalikud omavalitsused korraldava oma haldusalal elu ja nõnda teeb seda ka Sae Linnavalitsus. Kohalikud omavalitsused saavad raha kasutada vaid linna või valla eelarve piires. Eelarve suurus oleneb aga elanike hulgast ja nende sissetuleku suurusest, sest just elanike tulumaksust laekub teatud osa kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Sae Linnavalitsus toetab oma elanikke vastavalt volikogu poolt sätestatud põhimõtetele ja siinkohal teeme ülevaate maksavatatest **peretoetustest**:

1. Lastetoetused, mille hulka kuuluvad:

- **sünnitoetus**, mis on Sae linna elanikele **5000 krooni** ja seda makstakse ühele lapsevanematest pangatulekandena (toetus on ühekordne);
- **eelkoolialise koduse lapse toetus** on **290 krooni kuus** ja seda makstakse alates taotluse esitamisele järgnevast kuust iga eelkoolialise lapse puhul, kes ei käi lasteaias.

Toetuse saamiseks peab vähemalt üks lapsevanematest olema Sae linna elanike registrisse kantud vähemalt 6 kuud.

2. Bussi- ja rongisõidusoodustused: põhikooli, gümnaasiumi ja keskkaridust andva ametikooli õpilastele on bussiliinil nr 190 sõit tasuta ajavahemikul 25. august kuni 5. juuni, soodussõit ajavahemikul 6. juuni kuni 24. august. Samaaegselt tasuta bussisõiduga ei ole õigust taotleda tasuta sõidu õigust elektriraudteel. Päevase õppe üliõpilased vanuses kuni 35 a, kolme ja enama lapseliste perede vanemad ning tasuta rongisõidu õigusega õpilased saavad sõita soodussõidupileti alusel (pilet 6 krooni, kuukaart 160 krooni, mütügil Sae sidejaoskonnas). Tasuta rongisõidukaarti on õigus saada Keila ja Tallina põhikoolide, gümnaasiumide ja keskkaridust andvate ametikoolide õpilastel. Samaaegselt elektriraudteel tasuta sõiduga on õigus soodussõidule bussiliinil nr 190.

Kohalike toetuste saamiseks

on vajalik mõlema vanema registreeritud elukoht Sael.

Sae Linnavalitsus pakub linna eakatele inimestele järgmisi soodustusi:

1. Saunasoodustus, mille puhul on üle 70 aastastel võimalus pensionikaardi alusel tasuta Sae saunas (Saepargi 1a) käia. Alla 70 aastastele pensionäridele maksab pilet 15 krooni.

2. Bussisõidusoodustus, mille puhul pensionäridele väljastatakse pensionäri kaart, mis annab tasuta sõidu õiguse bussiliinil nr 190.

Puuetega inimestele pakub Sae linn bussisõidusoodustust, mille puhul väljastatakse tasuta sõidukaart bussiliinile nr 190. Kaardi saamiseks tuleb pöörduda Sae Linnavalitsusse, kaasa võtta foto ja AEK tõend.

Ühekordseid toetusi on õigus saada kõikidel Sae linna kodanikel, kelle tulud peale eluasemekulude katmist norm-

pinna ulatuses jäävad alla 1000 krooni kuus pereliikme kohta. Ühekordsed toetused jagunevad järgmiselt: **toidutoetus** – nt tasuta koolilõuna; **tervisekulude toetus** – ravimid, meditsiinilised abivahendid, taastusravi jms; **ettenägematute kulude toetus** – õnnetused, tulekahjud, surmad jms.

Toetuste saamiseks tuleb pöörduda Sae Linnavalitsuse poole aadressil Tule 7. Sotsiajal ja tervishoiu valdkonna juht on Heli Joon (tel. 679 0174) ja tema vastuvõtuojad on: E 15–18 ja N 9–12. Lastekaitse ja noorsootöö spetsialist on Anneli Ritsing (tel. 679 0196) ja sotsiaalabispetsialist on Meeli Kallas (tel 6 790 176), nende jutule saab: E 09–12, 15–18 ja N 9–12, 14–17.

Mari-Liis Velberg
TPÜ sotsiaaltöö tudeng

Pesmel töötab maailmamajanduse rütmis

„Me oleme vaid väike õlitilgake maailma transportöör- ja pakendusseadmete suures tootmisvoolus,“ rõhutas Pesmel Eesti ASI juhataja Urmas Kukk mitu korda. Kuke sõnul on Soome päritolu kontsernil ettevõtted Soomes, Rootsis, Saksamaal, Suurbri-

tööstuse tootmisprotsessi üks vaheaste suured paberirullid, mis lähevad edasi kas trükitööstusesse või siis näiteks lõikamisse. Neid paberirulle on vaja transportida nii tehase sees kui ka väljaspool seda. Pesmel toodab transportöörseadmeid suurte rullide teisalda-

manduses ning kui hõlpsalt need poodidesse välja jõuavad.

Pesmeli tehase sisseseade on eelkõige oskused

Millega siis Pesmeli tehases Sael tegeletakse? Seda oli esialgu raske seletada isegi tehasehoone ehitajatele - Merko spetsialistidele siis, kui nad hakkasid tehase sisseseade paigaldamise järele pärima. Ka mina küsisin umbes sama. Vastus: seda sisuliselt pole. Läksime tehasesse vaatama – oli vaid paar keevitusseadet, puurpink, teraselõikur ja palju vaba pinda. Tootmispinna- le korjatakse alltöövõtjatelt kokku tellitud sõlmed, detailid ja kõik muu vajalik lastikäsitlussüsteemide või väikepakendite logistikasüsteemide tarvis. Mõistagi käib kõigepealt projekteerimine ja programmide koostamine, siis valmistatakse teraskonstruksioonid ja muud liinide osad, seejärel tuleb elektriseadmete projekt ja automaatika programmid. Liinid monteeritakse Pesmeli tootmishallis selleks mõeldud vabal tootmispinna kokku, lisatakse automaatikaseadmed, mis hakkavad tööle ettevõtte inseneride poolt loodud tarkvara kasutades. Kui kompleks on katsetatud reaalse tootega, siis võetakse see uuesti mooduliteks lahti, toimetatakse tellijale. Muuseas, tellija juures tuleb Pesmeli toodang juba reaalse tootmistsükli osana uuesti kokku panna ja üle anda. Nõnda ongi töö pingutav, sest tehases töötab 12 töölit ning 14 inseneri ja programmeerijat. Keda siis muud kui just neid mehi saadetaksegi kohapeale toodangut kokku monteerima ja seadmeid käiku and-

ma. Selleks kulub vahel kuu või enamgi ja ajutine töökoht võib olla Shanghais või kuskil Ameerikas või hoopis Indoneesias.

Ettevõtte käive kasvab

Seega on töö pingeline. Urmas Kukk ise on tööstuselektoroonika lõpetanud Tallinna Tehnikaülikoolis 1982. aastal. Oma erialale on ta kindlaks jäänud siiani. Pesmeli arendamisega tegeleb ta 1997. aastast, kui ettevõtte loodi. Algul tegeletigi vaid tööstusautomaatika programmeerimisega, hiljem lisandus ka mehaanikaseadmete projekteerimine ja tootmine. Ettevõtte tootmishall oli enne Sauele tulekut Tallinna Lennujaama ajutises reisiterminallis. Seal alustatigi seadmete tootmisega, mis andis Pesmel Eestile pea kolmekordse käibekasvu – kui 1999. aastal oli käive 4,8 mln krooni, siis 2000. aastal, pärast tootmise alustamist juba 14,6 mln krooni. Lennujaama aegadest tulid Saue uude tehasesse kaasa kõik töötajad. Urmas Kukk ütleb, et just metallimehed on tehases kohapeal koolituse saanud, kuid Saue elanikke pole ametis ühtegi. Hetkel Pesmelil tööd jätkub, mehi tahaks kangesti juurde võtta, sest palka makstakse hästi, aga on ka tingimused – kella tuleb tunda, töö ajal isiklike probleemide lahendamiseks aega ei saa olla ja kvaliteedis järeleandmisi ei tehta. Aga igavesti vahva oleks ju, kui Saelt mõni osavate kätega mees tehase uksest sisse astuks, arvas Urmas Kukk lõpetuseks.

Juhan Hindov

Pesmeli avaras tootmishoones monteeritakse toodang enne tellijale saatmist kokku, et töö kvaliteeti tegelikkuses kontrollida.

tannias, Ameerika Ühendriikides Bostonis ja nüüd ka Eestis, täpsemalt Sael Segu tänavas. Tundub, et Pesmel on Saue kõige uuem tehase, sest ehitust alustati 2002. aasta septembris ja Merko Grupp ehitas tehasehoone valmis 2003. aasta veebruariks. Emaettevõtte Pesmel OY asub Soomes Kauhajoel. Kui nüüd omandisuhtesse veel selgust tuua, siis Pesmel Eesti ASI aktsiatest kuulub 70% Pesmel OY-le ja 30% on kohaliku kapitali omanduses. Argist koostööd omandisuhted aga ei sega ja Soome emettevõtte jagab suuresti talle antud tellimustest Eestisse. Urmas Kuke sõnul aga on nende ettevõtte töö iseloom selline, et neile antud tellimustest saavad tööd suuema või väiksemal määral ligi sadakond ettevõtet Eestis. Kui lihtsalt Pesmeli tooteid võrrelda laste mänguasjadega, siis parim võrdlus on urmas Kuke sõnul “lego” – saab ju selle erinevatest klotsidest kokku panna nii nukumaja ja kui ka helikopteri. Nii mitmekesine on ka Pesmeli toodang.

Pesmeli toodang välistab inimlikud vead

Ettevõttel on neli peamist suunda. Teatavasti on paber-

miseks tootmisprotsessis ja samas ka seadmeid rullide kilesse pakendamiseks, et vältida kuni kolme meetrise läbimõõduga paberirullide vigastamist tootmise käigus. Teine suund on valtsmetalli transportöörüsteemide projekteerimine ja valmistamine. Korrodeerimise vältimiseks tuleb valtssterase rulle kaitsta väliskeskkonna mõjude eest. Pesmeli seadmed kiletaavad ka valtsmetalli rulle, aga samuti pakitakse kilesse lehtsterase pakke. Kolmas suund on suurte transpordivahendite lastikäsitluse seadmete projekteerimine ja valmistamine, samuti nende seadmete automaatika ja vajalike programmide loomine. Näiteks on Pesmeli emafirma loomunguna sündinud ja Soome riigi tellimisel loodud paberitööstuse toodangu pakendamise ja transportimise süsteem, mis sidus ühtsesse ahelasse paberitööstuse, raudtee ja sadamad toodangu turvaliseks transportimiseks. Omaette võiks veel nimetada lennukikonteinerite ladude väljatöötamist. Neljas põhisuund on väikepakendite ja kauba-aluste käsitlemise seadmete projekteerimine ning valmistamine. Näiteks võiks tuua süsteemi, kuidas piimatööstuses valmistoodang satub kastidesse ja kuidas need kastid siis liiguvad laoma-

Pesmel Eesti ASI tootmisjuht Rein Kuus, kes korraldab detailide ja sõlmede tootmist, vajalike osade allhanke korraldamist ja kogu toodangu montaaži suures tootmishallis.

Harjumaa Aasta Ettevõtja 2003 võitjad on selgunud

9. märtsil toimus Saku mõisas ettevõtlusealane infopäev, kus kohale tulnud Harjumaa ettevõtjate ja arendustöötajate ees kuulutati välja ka Harjumaa Aasta Ettevõtja 2003 konkursi võitja. Tiitli pälviv AS Fablio juhatuses esimees **Tõnu Laak**, kes on tuntud Laulasmaa SPA & Konverentsihotelli haldava firma juhina. Võitja selgitati 21 esitatud kandidaadi hulgast. Harjumaa Aasta Ettevõtja auhinnaks oli keraamik Helle Videviku kujundatud ja valmistatud keraamiline seinakell, millega kaasnes maavanema tänukiri.

Veebruaris kuulutasid Harju Maavalitsus ning Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus välja Harjumaa ettevõtja konkursi. Konkursi kriteeriumiteks olid eelkõige loodud töökohtade arv, keskkonnasõbralikkus ja panus arendustegevusse. Saue Linnavalitsuse poolt oli välja valitud ja konkursile esitatud järgmised ettevõtted:

- Arco Transport Grupp - kiiresti arenev ja rahvusvahelist tegevust arendav kontsern esitati kõige enam infrastruktuuri investeeritud ettevõtte nimetusele.
- MiniMaxi OÜ – juba 15 aastat edukalt ettevõtluses tegutsenud ja tootearendusega tegeleval MiniMaxi OÜ juhataja Anne Väin esitati parima naisettevõtja nimetusele.
- Toode AS – töötaja- ja kliendisõbralik ettevõtte esitati enim tootearendusse investeeritud ja kõrgeima tootlikkuse-

ga ettevõtte nimetusele.

- Carwide OÜ – hästi käivitunud hea maine ja klienditeenindusega Ants ja Maire Rästase pereettevõtte Café Rosemari esitati parima väikeettevõtte/startija nimetusele.
- Rotosplast AS – kandideeris enim keskkonnasäästlikku tootmisega tootearendusse investeeritud ning kiireima käibekasvuga ettevõtte nimetusele.

Maavanema Orm Valtsoni poolt osutusid tänukirjadega äärmärgituteks kaks ettevõtet – Mergo Holding OÜ ja Greiner Packaging Estonia AS. Mergo Holding OÜ on Tänassilma Tehnopaari arendaja Saku vallas. Austria päritolu ettevõtte Greiner Packaging - Eesti ja Balti riikide suurimaid toiduainete- ja keemiatoodete plastikpakendite tootjaid on Harku valla suurimaks tööandjaks ja pakub tööd rohkem kui 80 inimesele. Tänukirja tuligi panuse eest kohaliku elu kujundamise ja keskkonnasõbralikkuse eest.

Konkursi võitja aitas leevendada tööpuudust

2003. aasta oktoobris ukсед avanud Laulasmaa taastusravikeskus on loonud Keila valda üle 150 uue töökohta ja kõigile kaasaja tingimustele vastava reoveepuhasti. Ettevõtja konkursi võitnud AS Fablio juhatuses esimees Tõnu Laak rääkis, kuidas koostöös Tööhoiveametiga leiti ja ra-

kendati tööle piirkonna töötud, kellest said väljaõppinud hotelli-teenindajad. Edu saladuseks pidas ta sihikindlust ja oskust aru saada, mida on võimalik muuta ja mida mitte ning nende vahel eksisteeriva õhkõrna piiri äratundmist.

Kokkuvõtteks ütles maavanem, et esitatud kandidaadid on kõik oma piirkonnas tunnustatud tegijad ja äramärkimist väärt. Ning loodetavasti kujuneb maakonna tublimate ettevõtjate väljaselgitamine ja tunnustamine ilusaks iga-aastaseks traditsiooniks. On ju ettevõtluse arendamine piirkonna arengumootoriks. Infopäeva esimeses osas andiski Harju Maavalitsuse majandusosakonna juhataja Aare Ets lühiülevaate ettevõtlusest Harjumaal. Harjumaa tervikuna on täna piirkond, kuhu on koondunud 80% kõigist investeringutest ja kus on vabariigi kõrgeim ettevõtluse aktiivsus.

2003. aasta 1. jaanuari seisuga oli Harju maakonnas 40 450 ettevõtet. Saue linn on täna ettevõtluse aktiivsuse näitaja poolest 5.-6. kohal maakonnas, mis arvudes tähendab, et seitsme elaniku kohta on üks registreeritud ettevõtte.

Infopäeval andsid Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) töötajad lühiülevaate Euroopa Liidu struktuurifondide ettevalmistuse hetkeseisust ja EAS-i poolt pakutavatest ettevõtluse toetustest ja tingimustest 2004. aastal. Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus andis välja eraldi tänukirja E4Company OÜ-le ja juhatajale Evelin Nahkurile kui parimale startijale, kes suutis olla sihikindel ja ainult ettevõtluse toetusüsteeme kasutades luua Kelvingi külla eralasteaia.

Ene Kukk
Majandus-ettevõtlusnõunik

Saue ettevõtjad Ene Väin (paremal) ja perekond Rästas Saku mõisas toimunud Harjumaa ettevõtluspäeval.

Saue noorte unistused võiks teistmoodi sõnastada

6. märtsil Saue Sõna artikkel "Saue areng on mõõdutundetult seiskunud" andis Saue rahvale teada, et uus volikogu ja linnavalitsuse koosseis on Saue Gümnaasiumi abiturientide näol juba täiesti olemas. Artikkel jättis mulje, et senised Saue valitsejad-liikmed võivad tulevikus rahulikult tagasi astuda *in corpore*, kui nad täielikku valimiskaotust ei taha, kuna noorte pakutav program on sedavõrd atraktiivne. Alljärgnevalt ma ei taha norida noorte unistuste kallal, pigem anda stiilinäiteid, et ideede genereerimisel tuleb mitte ainult unistada, vaid vaadata üheaegselt minevikku ja tulevikku, ehk siis omada süsteemset ülevaadet.

Artiklis on "omaette kurioosumiks" nimetatud *Amose parki*, mille asemel oli enne selle rajamist porine songermaa. Kui praegune pargiala oleks jäetud selliseks nagu ta oli, oleks meil

vaeste-patuste visiitkaarti meenutavale räämas jaamahoonelile lisaks ka suur porine plärakas keset Sauet, mis oleks veel kurioossem. Saue pole tõesti kultuurikeskus. Kuid Saue noortel pole ka massilist kultuurihuvi. Ei harrastusteatrite etenduste, rahvuskuultuuri kandjate ega isegi tantsupidude vastu. Ja nüüd ehitatagu uus kultuurikeskus. Saue elanike mõneti alavääristav suhtumine Saue kesketesse kultuurisündmustesse teeb ka ettevaatlikuks kultuurikeskuse rajamise vajaduse suhtes. Sest uues kultuurikeskuses toimuv võib äratada küll huvi avamisjärgselt, kuid huvipuudus viib hiljem tühjade saalideni.

Kriitika näitab vigade nägemise oskust

Tallinna lähedus ja pealinna kultuurisündmuste ja -paikade rohkus vähendab kohapealset huvi. Siinkohal kurvaks meenutuseks, et Saue raamatukaup-

lus lõpetas pankrotiga. Samas on jällegi eesti tippkultuuritegijate kontserdid nii gümnaasiumis kui kirikus läinud täissaalidele. Vahepealseks lahenduseks ja odavam kui uue kultuurikeskuse ehitus oleks Saue Gümnaasiumi aulas korraliku heli- ja valgusparagi sisseseadmine, mis võimaldaks korraldada seal nii kinoseansse, kontserte kui teatrietendusi. Edasi! Abiturientid nõuavad, et "suurel koolil peaks olema 2-3 arvutiklassi". Õige jutt. Aga samas teeb ettevaatlikuks suhtumine, et arvutite parameetrid vananevad juba aasta või pooleteiseiga. Tuleks välja vahetada ligi 100 arvutit. Unistamisel tuleb alati mõelda ka reaalsusele, muidu võibki unistama jääda.

Noored esitasid ridamisi küsimusi, mis näitab, et nende teadmistes on suured haljasalad. Kus saab Saue mängida suvekuudel

tennist? Puidu tänava lõpus on tenniseväljak täiesti olemas. Kus saab Saue liikudes lugeda teavet Saue kandi varasema ajaloo kohta? Koduloo uurimine on mitmes Eesti koolis olnud õpilaste uurimistöödeks. Viimasele artiklile esitatud küsimusele, kas noored ei ole piisavalt ettevõtlilikud või on bürokraadid aeg luubis mõtlemisega, võiks vastata järgmist. Üleöö saab ainult armuda. Kõik muu nõuab rohkem aega. Kus viga näed laita, seal tule ja aita. Ning parafraaseerides John Kennedyt: **ärge küsige, mida Saue saab teha teie heaks. Küsige – mida teie saate teha Saue heaks?** Loodan, et noored ei solvunud minu oponentimise peale. Soovisin teid aidata mõelda nii ette- kui taha-vaatavalt. Jäädes tulevikus huvi- ja ootama teie osalemist Saue elu juhtimises.

Alar Sudak

**SOOVITE MÜÜA OMA MAJA
VÕI KRUNTI?**

Mari Raus

Lisage oma müügipakkumine UUS MAA andmebaasi. Aitame Teile leida parima lahenduse. Konsultatsioon tasuta.

Mari Raus
627 2600, 52 13 262
mari.raus@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

25. märtsil 2004
toimub
märtsiküüditamisele pühendatud
kontsert-palvus
Saue kirikus

- o Kell 14.00 küünalde süütamine mälestuskivi juures
- o Kontsert-palvus kirikus, esinevad Saue Muusikakooli lapsed
- o Meenutused kohvilauas

Korraldajad: Murtud Rukkilille toimikond
Saue Vabakirik
erakond Isamaaliit
Saue osakond

Info tel. 56 682 017 (õhtuti)
Marika Öispuu

Avatud uus toidupood

Kuuseheki 5A

(Raudteejaama kõrval joogipoea ühe katuse all)

Pakume kiirtoitu, salateid, kooke ja torte

Rendile anda täielikult renoveeritud kontoriruumid asukohaga Saue, Pärnasalu 11 pindalaga 76 m².
Info telefonil 50 87 861, 681 6000.

Puidutöökoda pakub tööd kogemustega maalrile, lihviijale ja abitöölisele.
Asukoht Saue tel.6105071
floyd@floyd.ee

SAUE JÕUSAAL
avatud
E, K, R, L 10.00-22.00
T, N 16.00-22.00
P 10.00-16.00
Info tel: 670 9770
www.treening.ee

Vajatakse lapsehoidjat mais 2-aastaseks saavale poisile.
tel. 6717327
GSM: 5242883 Janika

Kõrgharidusega noormees (35 a.) vajab ajutiselt elamispiinda aasta lõpuni.
Info telefonil 56 487 159 või 525 68 25

Võtame müüki kortereid, maju, krunte Saue.
NB! KONSULTATSIOONID TASUTA!
E-R 10.00-17.00
Telefon 6 700 055, 052 91109
e-mail nommest@online.ee
Tallinn-Nõmme, Raudtee 52/
Jaama 14, III korrus.

TREPID, UKSED, AKNAD (materjalide valik väga lai)
KÕIK TÖÖD KIIRESTI JA KORRALIKULT
Valmistame ka vanas stiilis mööblit
Küsi hinda faksil 67 122 61
Info telefonil 056 64 55 64 kell 8.00 – 20.00
Samas vajatakse kiiresti maalrit
Keila Puidukoda
Asume Harju KEKi territooriumil

SAUE PUIDU OÜ

(Kesa 20, Saue)
müüb saematerjali, valmistab välis- ja sisevoodrilauda ja põrandalauda ka tellija materjalist.
E-R 8.00-16.30
Info telefonil 6 709 183 või 50 50 194

Sauel kogub hoogu kodu-uurimise võistlus

Saue Linnavalitsus koostöös Harjumaa Muuseumi, Saue kodu-uurimisringi ja endise Harju EPT aktiiviga kutsub **koguma ja süstematiseerima veel säilinud Saue linna käsitlevaid materjale, fotosid vmt või tegema nende põhjal uurimistööd.**

Põhitähelepanu pöörame 20. sajandile, kuid oodatud on ka uurimused või andmed muu ajajärgu kohta.

- **Kirjutada võib uurimuse, artikli, mälestuste, intervjuu, refereendi või muus žanris**, mis autorit huvitava teema ja tema vanusega sobib. Mälestusi võib koguda oma vanematelt, vanavanematelt, sugulastelt, tuttavatelt, ametiisikutelt ja teistelt, kes on toiminuga seotud olnud.
- **Oodatud on fotod-fotoseeriad, mis kajastavad valitud teemat ja perioodi, inimesi, sündmusi ja hooneid võimalusel koos pildi autori, allkirja, kommentaari ja/või uurimusega.**

Saue ajalooga seotud kodu-uurimistöe teema võib ise vabalt valida. Eraldi vaadeldakse põhikooli õpilasi, gümnaasiumialisi ja täiskasvanuid.

Vääriliste tööde olemasolul saavad kolme vanusegrupi 1.-3. koha saavutanud osalejad rahalise preemia: 1. koht 1500 kr, 2. koht 1000 kr, 3. koht 500 kr.

Head kogumist-kirjutamist!

Tööde esitamise lõpptähtaeg on 3. mai 2004.

Tööle kirjutage autori eesnimi, perekonnanimi, vanus/klass, (õppe)asutus, aadress, telefon, võimalusel e-posti aadress.

Lisainformatsioon ja valmis tööd: Saue Linnavalitsus, infosekretär Aili Mölder (telefon: 6790170, e-post: saue@saue.ee, aadress: Tule 7, 75605 Saue, www.saue.ee) ja Saue raamatukogu Marika Salu (t 596682, e-post: raamat@saue.ee, aadress: Nurmestalu 9).

Müüa 2-toaline korter Saue, Koondise tn 5/3, 43m², läbi maja projekt, renoveeritud, korteris ja trepikojas vahetatud aknad, ühistu, trepikoda lukus, el. boiler, el./gaasi pliit, rödu, laminaatparkett, telefon, kaabel TV, köögimööbel, 2-tariifne elektriarvesti, veemõõtjad, WC/vannituba kokku ehitatud, uued torud ja san tehnika, dušnurk. Otse omanikult. Hind 460 000.
Info: 51 24 543

Avaldame sügavat kaastunnet
Robertas Šamatauskasele
venna
surma puhul.
Autokatte OÜ

OÜ Saumer teostab:

Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitust, hooldust ja remonti
Korterisisesed sanitaartehtlised töid (vesi; kanalisatsioon)
Eramajadele kogumiskaevude tühendamist
Tel. 6596 520; 5059509;
56633942
Saue linn, Sooja tn 3

Saue Sõna

Väljaandja:
Saue Linnavalitsus,
Tule 7, Saue 76505
Telefon: 679 0175,
faks 679 0193
www.saue.ee
e-mail: juhan@saue.ee
Kujundus ja trükk:
AS Spin Press
Tiraaž 1500